

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Sžo/9/2013                    |
| Identifikačné číslo spisu: | 7012200270                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 31.03.2014                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Elena Závadská           |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2014:7012200270.1 |

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členov senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci žalobkyne : H. X., nar. XX. Z., zastúpená JUDr. Kristínou Piovarčiovou, advokátkou, Štúrova č. 20, 040 01 Košice, proti žalovanej : Sociálna poisťovňa v Bratislave, Ul. 29. augusta č. 8, 813 62 Bratislava, o dávku v nezamestnanosti, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2012, č. k. 7S/28/2012-29, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2012, č. k. 7S/28/2012-29, p o t v r d z u j e .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyňi trovy odvolacieho konania v sume 67,88 € na účet právnej zástupkyne JUDr. Kristíny Piovarčiovej, Štúrova č. 20, Košice, č. účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXX, vedenom v peňažnom ústave: R., do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

### Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 19. decembra 2012, č. k. 7S/28/2012-29, podľa § 250j ods. 2 písm. c) OSP zrušil rozhodnutie žalovanej z 20. januára 2012 č. 10802-2/2012-BA, ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo 7. novembra 2011 č.: 54464-6/2011-KEM, ktorým bolo podľa § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o sociálnom poistení") a podľa článku 61 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (základné nariadenie) rozhodnuté o tom, že žalobkyňa nemá nárok na dávku v nezamestnanosti a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

Krajský súd poukázal na § 104 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, čl. 61 ods. 1 a 2, čl. 65 ods. 5 písm. a) Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (ďalej len „základné nariadenie“), čl. 11 ods. 1 Nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 987/2009 (ďalej len „vykonávacie nariadenie“) a zistil, že žalobkyňa v období od 4. septembra 2004 do 1. januára 2008 pracovala u jedného zamestnávateľa a u druhého zamestnávateľa pracovala od 4. februára 2008 do 17.

júla 2011 bola poistená v nezamestnanosti vo Veľkej Británii. Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach, Detašované pracovisko Košice IV, zo dňa 27. júla 2011, č. k.: K4/2011/11934-ÚSZ, bola žalobkyňa dňom 25. júla 2011 zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Predložením uvedeného rozhodnutia v Sociálnej poisťovni, pobočka Košice 1. augusta 2011 uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti. Žalobkyňa rodičov a príbuzných žijúcich na Slovensku navštevovala šesťkrát do roka, mala trvalý pobyt na ul. A. č. X E., u svojich rodičov, kde aj po návrate býva. Zistené okolnosti preukazujú, že žalobkyňa mala nielen trvalý pobyt, ale aj centrum záujmu na území Slovenskej republiky, t.j. miesto, v ktorom býva s úmyslom zdržiavať sa tam trvalo. Konanie žalobkyne počas pobytu vo Veľkej Británii nasvedčuje tomu, že bydlisko vo Veľkej Británii bolo len prechodné a natrvalo sa chcela zdržiavať v Slovenskej republike. Vyhodnotenie týchto skutočností svedčí o zachovaní väzieb na území Slovenskej republiky. Za nesprávny pokladal právny názor žalovanej, že nemožno dobu poistenia v nezamestnanosti získanú na území Veľkej Británie zohľadniť na účely vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti v súlade s článkom 61 základného nariadenia.

Krajský súd žalovanú zaviazal k povinnosti žalobkyni zaplatiť náhradu trov konania v sume 221,26 € na účet jej právnej zástupkyne JUDr. Kristíny Piovarčiovej do 3. dní.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná odvolanie. Uviedla, že v prejednávanej veci súd spochybnil jej právny názor, týkajúci sa nezachovania väzieb a centra záujmov žalobkyne na území Slovenskej republiky počas jej pracovného pomeru vo Veľkej Británii. Namietala, že kritéria uvedené v článku 11 ods. 1 vykonávacieho nariadenia poukazujú na vytváranie väzieb žalobcu so štátom zamestnania, t.j. Veľkej Británie. Poukázala na dĺžku zdržiavania sa na území Veľkej Británie v trvaní takmer 7 rokov, pričom pracovala v dvoch nadväzujúcich zamestnaniach. Pri tak dlhom období si zákonite žalobkyňa vytvárala v danej krajine prirodzené väzby, kde okrem svojho pracovného času trávila aj svoj mimopracovný čas s výnimkou návštev svojej rodiny na Slovensku, ktoré uskutočňovala podľa jej tvrdenia 5 - 6 x ročne. Stabilitu väzieb k Veľkej Británii vystihuje okrem dĺžky pobytu a zamestnaní na území Veľkej Británie v trvaní takmer 7 rokov skutočnosť, že zamestnanie žalobkyne bolo ukončené na jej podnet. Takto skončený pracovný vzťah možno hodnotiť z pracovnoprávneho hľadiska za stabilný s tým, že subjektívny pocit žalobkyne o nestabilite jej pracovnej situácie nemožno považovať za určujúci, preto bolo potrebné vyhodnotiť jej pracovnú situáciu ako stabilnú. Iniciatívu žalobkyne, prejavenu vo forme podnetu na skončenie tohto zamestnania, nemožno hodnotiť ako prvok relevantný na posúdenie charakteru stability zamestnania, ale iba ako prejavenie jej subjektívneho pocitu. Návštevy rodiny na území Slovenska, je tak potrebné hodnotiť ako návštevy svojej blízkej rodiny, za ktorou sa vracala zo svojho stabilného zamestnania a miesta bydliska vo Veľkej Británii, kde pracovala a trávila svoj mimopracovný čas. Skutočnosť, že žalobkyňa používa rodičovský byt na bývanie po návrate z Veľkej Británie, preukazuje silu väzieb k Slovenskej republike, ktoré sa prejavili až po návrate z Veľkej Británie. Nepreukazuje však silu týchto väzieb počas zárobkovej činnosti vykonávanej vo Veľkej Británii, na čo musí správny orgán prihliadať. Správne orgány brali do úvahy všetky okolnosti vychádzajúce zo zisteného skutkového stavu veci, nad všetkými však prevažuje dĺžka a stabilita zamestnania vo Veľkej Británii, preto žalovaná navrhla rozsudok krajského súdu zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, prípadne ho zmeniť a žalobu zamietnuť.

Vo vyjadrení na odvolanie žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako správny potvrdiť a priznať jej aj trovy odvolacieho konania za podané vyjadrenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k názoru, že odvolanie žalovanej nie je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a odvolací súd naň v celom rozsahu aj poukazuje (§ 219 ods. 2 OSP). K veci uvádza ešte nasledovné:

Podľa § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov poistenec má nárok na dávku v nezamestnanosti, ak v posledných štyroch rokoch pred zaradením do evidencie

nezamestnaných občanov hľadajúcich zamestnanie bol poistený v nezamestnanosti najmenej tri roky, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa čl. 61 ods. 1 základného nariadenia príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie nároku na dávku dosiahnutím dôb poistenia v potrebnom rozsahu, zohľadní doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Podľa čl. 61 ods. 2 základného nariadenia uplatňovanie odseku 1 s výnimkou prípadov uvedených v čl. 65 ods. 5 písm. a) sa podmieňuje tým, že daná osoba bezprostredne ukončila v súlade s právnymi predpismi, podľa ktorých sa uplatňuje nárok na dávky:

- doby poistenia, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby poistenia,
- doby zamestnania, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby zamestnania, alebo
- doby samostatnej zárobkovej činnosti, ak tieto právne predpisy vyžadujú doby samostatnej zárobkovej činnosti.

Výnimku z tohto pravidla, ako to uvádza aj žalovaná v preskúmanom rozhodnutí, predstavujú prípady uvedené v článku 65 ods. 5 písm. a) základného nariadenia, t.j. prípady, kedy si dotknutá osoba počas svojej poslednej činnosti ako zamestnanec alebo samostatne zárobkovo činná osoba na území iného členského štátu zachovala bydlisko na území Slovenskej republiky (v zmysle čl. 1 písm. j) základného nariadenia a čl. 11 vykonávacieho nariadenia).

Uvedené ustanovenia umožňujú zohľadniť dobu poistenia v nezamestnanosti dosiahnutú na území Veľkej Británie do celkovej doby poistenia v nezamestnanosti v súlade s čl. 61 ods. 1 základného nariadenia v prípade preukázania pevných väzieb a bydliska na území Slovenskej republiky počas výkonu posledného zamestnania mimo územia Slovenska.

Rozhodnutím Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Detašované pracovisko Košice IV, č. k. : K4/2011/11934-ÚSZ z 27. júla 2011 bola žalobkyňa zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie od 25. júla 2011. Predložením uvedeného rozhodnutia Sociálnej poisťovni, pobočka Košice, od 1. augusta 2011 si uplatnila nárok na dávku v nezamestnanosti.

Dostatočne bolo preukázané, že žalobkyňa pred zaradením do evidencie uchádzačov o zamestnanie na Slovensku nebola poistená v nezamestnanosti najmenej dva roky, pretože v posudzovanom období pracovala na území iného členského štátu EÚ, vo Veľkej Británii. Správnomu orgánu predložila formulár U002 - záznam o poistení z 18. októbra 2011, v zmysle ktorého bola od 25. júla 2007 do 24. júla 2011 poistená v nezamestnanosti na území tohto členského štátu EÚ. Preukázaná bola aj skutočnosť, že žalobkyňa vo Veľkej Británii ukončila pobyt, za ktoré obdobie bola podľa právnych predpisov tohto štátu poistená.

Žalovaná pre nárok na dávku v nezamestnanosti posudzovala otázku zachovania väzieb žalobkyne na území Slovenskej republiky na základe údajov, ktoré žalobkyňa vypísala 28. júla 2011 v tlačive žalovanej označenom ako "Vyhlásenie žiadateľa na účely posúdenia bydliska na území Slovenskej republiky počas posledného zamestnania (samostatnej zárobkovej činnosti) v inom členskom štáte EÚ v zmysle článku 65 ods. 2, 3 a 5 nariadenia (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v platnom znení". Zo skutočností, že žalobkyňa vykonávala návštevy blízkych príbuzných v Slovenskej republike 5 - 6 krát ročne za obdobie takmer siedmich rokov zamestnania vo Veľkej Británii, že zatiaľ býva u rodičov, žalovaná dospela k záveru, že nepreukazuje pevné väzby so Slovenskom a ani s bydliskom na území Slovenskej republiky.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že konanie žalobkyne počas pobytu vo Veľkej Británii jednoznačne nasvedčovalo zachovaniu pevných väzieb s úmyslom naďalej mať bydlisko na území Slovenskej republiky. Svedčí o tom najmä to, že do Veľkej Británie išla pracovať kvôli svojej sociálnej situácii a v dôsledku nedostatku pracovných príležitostí na východnom Slovensku s tým, že ako uviedla vo vyjadrení k odvolaniu, od počiatku šlo o dočasné obdobie. Za celé obdobie, t. j. pred aj

počas pobytu v zahraničí mala k dispozícii byt, ktorý jej dali rodičia do dlhodobého užívania, za ktorý platila pravidelné mesačné náklady. Na Slovensko sa vracala kvôli rodičom a priateľovi žijúcemu na území Slovenska, s ktorým udržiavala partnerský vzťah pred odchodom do zahraničia aj počas pobytu v zahraničí, ako aj po jej návrate a plánujú spoločnú budúcnosť. Zamestnanie v zahraničí ukončila dohodou okrem iného aj preto, T.votný stav jej starej matky F., nar. v roku XXXX, sa zhoršil, vyžadoval si celodennú starostlivosť a rodičia jej túto pre veľkú pracovnú vyťaženosť, poskytnúť nemohli.

Slovenskú republiku teda žalobkyňa pokladala „za svoje zvyčajné bydlisko a svoje stredisko životných záujmov“. Napokon žalovaná ani netvrdila, že žalobkyňa vo Veľkej Británii počas svojho zamestnania konala s úmyslom zostať v tomto štáte. Odvolací súd sa preto stotožnil s právnym názorom krajského súdu v otázke, že žalobkyňa svojim konaním počas výkonu zamestnania (a platenia poistenia) v inom členskom štáte EÚ zachovala centrum svojho záujmu ako aj bydliska na území Slovenskej republiky.

Odvolací súd poznamenáva, že v dôvodoch rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Silvana Di Paulo je uvedené, že bydlisko v jednom členskom štáte nemusí bezpodmienečne vylučovať iné zvyčajné bydlisko v inom štáte.

Z uvedeného dôvodu je potrebné u žalobkyne zohľadniť doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov Veľkej Británie tak, ako keby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov Slovenskej republiky v zmysle čl. 61 ods. 1 základného nariadenia.

Odvolací súd dospel k záveru, že krajský súd správne zistil, že nezodpovedajú zákonu rozhodnutia žalovanej o dávke v nezamestnanosti v zmysle § 104 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, ktorá doby poistenia dosiahnuté vo Veľkej Británii žalobkyňi nezohľadnila. Preskúmaný rozsudok súdu prvého stupňa preto podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil ako vecne správny.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania.

Úspešnej žalobkyňi odvolací súd priznal náhradu trov odvolacieho konania za jeden úkon právnej služby (vyjadrenie z 15. apríla 2013 k odvolaniu odporkyne) v sume 60,07 € podľa § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 vyhl. Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z., + 7,81 € režijný paušál, spolu 67,88 €.

### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok